

Beste medeparochianen,
broeders en zusters,

In mijn preek van vandaag wil ik met u eens nadenken over:
'Je vijand liefhebben!'

Kan dat eigenlijk wel, je vijand liefhebben?

We kennen die woorden van Jezus misschien wel,
maar doen we er ook iets mee?

Of beschouwen we die woorden alleen maar als een hoog ideaal
dat we toch nooit kunnen bereiken?

Daarom wil ik in mijn preek van vandaag
een paar vergelijkingen laten zien,
om zo wat dichterbij die woorden van Jezus uit te komen.

Als er op straat een ongeluk gebeurt,
en je ziet al bloed op straat liggen,
dan durf ik, eerlijk gezegd, nauwelijks nog te kijken.

Maar een echte arts,

die komt dan juist in actie.

En hij weet precies wat hij moet doen.

Hij loopt niet weg voor zo'n patiënt,

maar gaat juist naar hem toe.

In het evangelie zegt Jezus ergens:

'Een dokter is er niet voor gezonde mensen,
maar voor zieke mensen.'

'En zo,' zegt Jezus, 'ben Ik niet gekomen voor goede mensen
maar om aan slechte mensen het evangelie te vertellen.'

'Heb uw vijand lief!'

De tweede vergelijking.

Als priester ben ik geroepen

om iets te mogen betekenen

voor mensen met pijn in hun ziel.

Op een retraite vertelde een jongeman mij eens,

dat zijn moeder hem totaal geen liefde had kunnen geven.

Het had hem in zijn jeugd erg onzeker gemaakt.

En zo was hij wanhopig op zoek gegaan
naar liefde en geborgenheid,
maar helaas ook in allerlei zonden vervallen.

En ik zal u eerlijk zeggen:
ik raakte niet van slag van alle zonden
die ik van hem hoorde,
ook al ware het er vele.
Maar ik mocht vooral Gods begrijpende en vergevende liefde
voor hem ervaren.
Ik was er zelf bijna van onder de indruk.
Alsof ik iets mocht ervaren van Gods blijdschap
dat deze jongeman nu eindelijk naar Hem toe kwam
voor genezing van de pijnen in zijn hart.
Wordt Jezus in het evangelie niet juist ook genoemd:
'De vriend van zondaars'?
Heb je vijand lief!

Maar nu het derde stapje.
In de vorige twee vergelijkingen ging het
over negatieve dingen,
waar wij misschien wel even van schrikken,
maar die niet op ons persoonlijk zijn gericht.
Maar als vijandelijkheden op ons persoonlijk zijn gericht
dan wordt het wel even wat ingewikkelder.
Als mensen echt een hekel aan ons hebben,
ons echt onrecht aandoen,
of ons echt vijandig gezind zijn.
Kun je dan je vijand nog liefhebben?

Wel, laat ik u allereerst zeggen
dat ons geloof ons niet oproept
om ongevoelig te zijn.
Dat zie je soms wel eens in bepaalde religies,
dat de mensen zich proberen op te werken tot een niveau,
dat niets of niemand hen nog kan raken.
Bijna een stoïcijnse onverschilligheid.

Of, zoals we dat ook wel eens zeggen,
iemand met olifantenhuid,
of met een teflonlaag om zich heen.

Maar zelfs Jezus kon pijn lijden
van alles wat zij Hem aandeden.
Op Goede Vrijdag zweette Jezus zelfs bloed.
Hij was zo bang, doodsbang, in die tuin van Gethsemane.
En toen Jezus aan het kruis hing riep Hij met luide stem:
'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?'
Jezus was dus absoluut niet ongevoelig
voor de vijandelijkheden die zij Hem aandeden.

Maar, en nu komt het bijzondere,
er was iets, diep in het hart van Jezus,
iets van een onverwoestbaar vertrouwen
in God zijn Vader.
Ondanks alles.
En dat diepe vertrouwen in God zijn Vader,
dat kon niemand verwoesten.
En zo bad Jezus op het allerlaatste moment:
'Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest.'

Wel, dat onverwoestbare, diepe vertrouwen
in God onze Vader,
dat zijn wij helaas door de zondeval kwijtgeraakt.
We hebben misschien nog wel een beetje vertrouwen in God.
Maar niet dat onverwoestbare vertrouwen.
Maar toch geloof ik dat God
dat onverwoestbare vertrouwen
in ons weer wil herstellen.
Weer tot leven wil roepen.

En weet u, dat hebben we namelijk nodig
om onze vijand lief te kunnen hebben.
Natuurlijk kan de vijand ons pijn doen.
Heel veel pijn zelfs.

Maar erger nog zou het zijn,
als de vijand ons geloof en vertrouwen in God
zou kunnen vernietigen.

In mijn laatste retraite gaf iemand een lezing
over vergeving.
En hij vertelde hoeveel verdriet hij zelf had gehad
met name van de kant zijn eigen vader.
Hij vertelde dat zijn vader elk moment
in woede kon uitbarsten.
Dat had hem in zijn jeugd enorm beschadigd.
En natuurlijk was hij daardoor vol boosheid en zelfs haat
naar zijn eigen vader toe.

Maar toen hij tot geloof kwam
wilde hij toch ook zijn vader vergeven.
En hij vertelde in nogal heftige, emotionele woorden:
'Ik stond voor de keus.
Het liefst zou ik mijn vader een beker gif te drinken geven.
Maar moest ik nu mijn vader vergeven?
Maar ik wist ook:
als ik mijn vader niet zou vergeven,
dan zou ik misschien wel de beker gif,
die ik mijn vader toewenste,
zelf opdrinken uit pure kwaadheid!'

Heftige woorden.
Sommigen waren er zelfs een beetje van ontdaan.
Maar zo diep kan onze pijn soms zitten.
Zo diep, dat het uiteindelijk onszelf zou kunnen vernietigen.
Laten wij daarom de woorden van Jezus
serieus nemen:
'Heb uw vijand lief.'
Opdat we niet stikken
in onze eigen boosheid en wraakgevoelens.
En laat het rechtvaardig oordeel over aan God.
Maar wat u betreft: 'Heb uw vijand lief.'
'Vader, vergeeft het hun, want zij weten niet wat zij doen!'